

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 127/05-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. mája 2005 predbežne prerokoval sťažnosť P., s. r. o., so sídlom K., zastúpenej advokátom JUDr. R. B., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom a rozhodcovským rozhodnutím Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory sp. zn. Rsp V-4/99 z 31. mája 2001, postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 30 Cb 44/01 z 10. februára 2003 a postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obo 141/03 z 3. novembra 2004, a takto

rozhodol:

Sťažnosť P., s. r. o., **o d m i e t a .**

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. marca 2005 doručená sťažnosť P., s. r. o., so sídlom K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpenej advokátom JUDr. R. B., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a rozhodcovským rozhodnutím Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej

a priemyselnej komory (ďalej len „rozhodcovský súd“) sp. zn. Rsp V-4/99 z 31. mája 2001, postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 30 Cb 44/01 z 10. februára 2003 a postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Obo 141/03 z 3. novembra 2004.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou z 20. júna 2001 domáhal, aby krajský súd zrušil rozhodcovské rozhodnutie rozhodcovského súdu sp. zn. Rsp V-4/99 z 31. mája 2001, ktorým bola zamietnutá jeho žaloba o zaplatenie 2 917 6894, 40 Sk s príslušenstvom a bolo vyhovené vzájomnej žalobe žalovaného o zaplatenie 1 830 910 Sk s príslušenstvom.

Žalobu oprel sťažovateľ o tvrdenie, že namietané rozhodnutie bolo vydané v rozpore s § 19 ods. 1 a 2 a § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 218/1996 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení zákona č. 488/2001 Z. z. (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“), „*keďže skutkový stav nebol riadne zistený, napriek tomu, že ho bolo možné riadne zistiť vykonaním ďalšieho znaleckého posudku, resp. doplnením už vyhotoveného*“. Sťažovateľ v žalobe poukazoval najmä na skutočnosť, že bol zaviazaný zaplatiť spoločnosti S. S., spol. s r. o. sumu 1 830 910 Sk s príslušenstvom za dodanie predmetu zmluvy, hoci ku „*riadnemu dodaniu predmetu zmluvy však v skutočnosti nikdy nedošlo*“. Rozhodcovský súd rozhodoval na základe znaleckého posudku, hoci „*znalec predmet dodávky na vlastné oči nikdy nevidel, preto je jeho posudok nepoužiteľný*“, a neakceptoval návrh sťažovateľa „*na doplnenie dokazovania vykonaním kontrolného znaleckého posudku*“.

Krajský súd žalobu sťažovateľa zamietol rozsudkom sp. zn. 30 Cb 44/01 z 10. februára 2003. Sťažovateľ namieta, že krajský súd „*sa odmietol zaoberať otázkami, či napádaným rozhodnutím bol alebo nebol zákon o rozhodcovskom konaní v ustanoveniach uvedených v žalobe porušený*“.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom konkretizoval ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré mali byť podľa jeho

tvrdenia porušené, a poukázal na to, že rozhodcovskému súdu „*písomne predložil zoznam otázok, z ktorých niektoré neboli znalcovi položené a najmä opakovane poukázal na to, že vo veci sa mal vyhotoviť kontrolný znalecký posudok, keďže vo veci použitý posudok bol vypracovaný bez znalosti veci a oboznámenia sa s ňou znalcom*“.

Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Obo 141/03 z 3. novembra 2004 rozsudok krajského súdu potvrdil. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti vo vzťahu k rozsudku najvyššieho súdu okrem iného uviedol:

„Z odôvodnenia jeho rozhodnutia vyplýva, že sa s námietkami sťažovateľa v podstate nezaoberal. Na otázku, či nie je dôvodom na zrušenie rozhodnutia RS nevykonanie kontrolného znaleckého posudku, v prípade ak vykonanie znaleckého posudku je pre rozhodnutie vo veci podstatné a bol vyhotovený znalcom bez oboznámenia sa s vecou, neodpovedal. Súd sa nevysporiadal ani s tým, či zákon bol alebo nebol porušený“. Sťažovateľ ďalej poukazuje na „výrok“ najvyššieho súdu v odôvodnení rozhodnutia, podľa ktorého *„Vykonanie eventuálneho kontrolného znaleckého posudku závisí od úvahy rozhodcovského súdu a jeho nenariadenie nemožno bez ďalšieho hodnotiť ako neposkytnutie možnosti účastníkovi preukázať svoje tvrdenie“*, a zdôrazňuje, že *„nepožadoval zrušenie rozhodnutia RS pre nevykonanie kontrolného znaleckého posudku „bez ďalšieho“ ale, pre jeho nevykonanie napriek tomu, že znalecké dokazovanie bolo pre rozhodnutie veci podstatné, ako to vyplýva aj z rozhodnutia RS a posudok na základe, ktorého sa rozhodovalo bol pre nepoznanie veci znalcom neakceptovateľný.“*

Podľa tvrdenia sťažovateľa došlo postupom a namietanými rozhodnutiami rozhodcovského súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie a vykonaní dokazovania prijal vo veci jeho sťažnosti tento nález:

„Rozhodcovským rozhodnutím Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave zo dňa 31. 05. 2001 č. k. Rsp V-4/99, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. 02. 2003 č. k. 30 Cb 44/01, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 03. 11. 2004 č. k. 6 Obo 141/03 a postupom

predchádzajúcim týmto rozhodnutiam došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu upraveného v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozhodcovské rozhodnutie Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave zo dňa 31. 05. 2001 č. k. Rsp V-4/99, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. 02. 2003 č. k. 30 Cb 44/01 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 03. 11. 2004 č. k. 6 Obo 141/03 sa zrušujú a vec sa vracia Rozhodcovskému súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave na ďalšie konanie.“

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sťažnosti najprv zaoberal tou jej časťou, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom a rozhodcovským rozhodnutím rozhodcovského súdu sp. zn. Rsp V-4/99 z 31. mája 2001 a postupom a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 30 Cb 44/01 z 10. februára 2003, pričom poukázal na to, že z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o ochrane základných práv a slobôd je daná vtedy, *„ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“*.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní:

„Každý účastník rozhodcovského konania sa môže do 15 dní od doručenia nálezu domáhať žalobou na súde jeho zrušenia.“

Podľa § 29 zákona o rozhodcovskom konaní:

„Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozhodnutia a na podávanie opravných prostriedkov proti rozhodnutiam uvedených v § 27 a 28 a na konanie o nich sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.“

Z citovaných ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní vyplýva, že o žalobe proti rozhodnutiu rozhodcovského súdu, ktorou sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich práv je oprávnený rozhodnúť všeobecný súd (v danom prípade krajský súd), pričom proti rozhodnutiu tohto súdu možno podať odvolanie, o ktorom je oprávnený rozhodnúť tiež všeobecný súd (v danom prípade najvyšší súd), čo v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu.

Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodcovským rozhodnutím rozhodcovského súdu sp. zn. Rsp V-4/99 z 31. mája 2001 a postupom a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 30 Cb 44/01 z 10. februára 2003 odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

Vo vzťahu k časti sťažnosti namietajúcej porušenie základného sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 141/03 z 3. novembra 2004 ústavný súd poukázal na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Vychádzajúc zo svojej konštantnej judikatúry ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti preskúmal, či skutkové a právne závery najvyššieho súdu, o ktoré oprel namietaný rozsudok, nie sú zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a teda z ústavného hľadiska neospravedliteľné vo vzťahu k námietkam sťažovateľa a neudržateľné. V tejto súvislosti ústavný súd poukázal na zistenie najvyššieho súdu, podľa ktorého „Z obsahu rozhodcovského spisu Rsp. V-4/99 je zrejmé, že žalobca listom zo 17. 10. 2000 formuloval svoje otázky znalcovi. Znalec v znaleckom posudku č. 5/00 z 30. 12. 2000 odpovedal na otázky, ktoré mu položil Rozhodcovský súd svojím uznesením z 30. 11. 2000. V súvislosti s obsahom znaleckého posudku je potrebné však zdôrazniť, že je vecou úvahy príslušného rozhodcovského súdu, aby formuloval otázky, na ktoré má znalec odpovedať. Aj v konkrétnej veci tak rozhodcovský súd urobil, pričom z obsahu jeho otázok je zrejmé, že akceptoval aj otázky žalobcu.“

Z obsahu preskúmaného rozsudku najvyššieho súdu zároveň vyplýva, že až na základe tohto zistenia dospel k záveru, že nenariadenie kontrolného znaleckého posudku v danom prípade nemožno „*hodnotiť ako neposkytnutie možnosti účastníkovi preukázať svoje tvrdenie*“.

Ústavný súd sa po preskúmaní priložených dokumentov stotožnil so záverom najvyššieho súdu, podľa ktorého „... *ani v konaní pred súdom prvého stupňa, ani v odvolacom konaní žalobca neoznačil žiadne dôkazy na svoje tvrdenie o porušení zákona, preto nemohol odvolací súd akceptovať ani tento odvolací dôvod*“. Ústavný súd poznamenáva, že tento záver najvyššieho súdu sa opieral o všeobecné konštatovanie sťažovateľa vyjadrené v jeho odvolaní, podľa ktorého „*Ďalším dôvodom na zrušenie nálezu je porušenie ustanovení § 5 ods. 2, § 19 ods. 1, § 20 ods. 4 a § 21 ods. 1 zák. č. 218/96 Z. z., lebo funkcia rozhodcu nebola vykonávaná spravodlivo, v súlade so zákonom, rozhodcovský orgán nevedol konanie tak, aby zistil stav úplne, rozhodca neprihliadol na všetko, čo v konaní vyšlo najavo a nález nie je preskúmateľný pre nedostatok dôvodov.*“.

Na tomto základe dospel ústavný súd k záveru, že namietaný rozsudok najvyššieho súdu nemožno považovať ani za zjavne neodôvodnený, ani za arbitrárny, a teda že je z ústavného hľadiska udržateľný a akceptovateľný, a preto sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 141/03 z 3. novembra 2004 pri predbežnom prerokovaní odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2005